

2007 - ODVOLÁNÍ ŘEDITELE GALERIE HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

Komentář:

1. Nedostatečně zdůvodněné „pochybení“ ředitele mělo být nejprve důvodem k veřejné diskusi, příp. doporučení zřizovatele řediteli, odvolání mělo být jen dalším stupněm.

2. Komentáře typu „ředitel neoplýval dobrými schopnostmi koordinace a harmonizace interních vztahů v galerii“ musí být vysloveny oficiálně, být diskutovány. Není možné jimi obhajovat jednoznačně přehnané rozhodnutí Rady města.

2. Podnikání pověřené ředitelky odporuje kodexu ICOM.

3. Radní Richter byl během svého působení hodnocen odbornou veřejností jako velmi nekompetentní.

Art+Antiques, červen / 2007

Proč byl odvolán Karel Srp?

Autor / Skřivánek Jan

Rubrika / zprávy

Praha – Před dvěma lety zvítězil Karel Srp v konkurzu na místo ředitele Galerie hlavního města Prahy (GHMP). Galerie se pod jeho vedením stala nejdynamičtější výstavní institucí u nás. Z dlouhé řady úspěšných výstav, které připravila, jmenujme alespoň nedávné retrospektivy Aleny Kučerové a Rudolfa Kremličky, tematicky koncipované výstavy Křičte ústa! a Art brut nebo přehlídky nejmladší umělecké generace na Staroměstské radnici. Do funkce ředitele však nebyl Srp nikdy řádně jmenován a řízením galerie byl pouze pověřen. V úterý 25. dubna byl rozhodnutím Rady města nečekaně odvolán. Proč?

Podle Milana Richtra z ODS, radního pro oblast kultury a sportu, jenž Srpovo odvolání Radě navrhl, byla důvodem smlouva na restaurování veřejných plastik v majetku města, uzavřená mezi GHMP a společností Qeep. Sochy byly společnosti pronajaty za symbolický poplatek tisíc korun ročně s tím, že se zavázala do jejich restaurování investovat kolem 15 milionů korun. Tuto částku chtěla získat z pronájmu reklamních ploch na lešení zakrývající sochy po dobu oprav. Sochy by si tak na svou opravu v podstatě samy vydělaly.

Podle Richtra není problémem samotná myšlenka využití soch pro reklamní účely, ale to, jak je smlouva koncipována. „Je zde nepoměr mezi tím, k čemu se zavazuje galerie a k čemu společnost Qeep. Skoro veškerá rizika nese galerie, smlouva není z naší strany téměř vypověditelná, a přitom nemáme vůbec žádnou kontrolu nad tím, jaká reklama se na tom lešení objeví,“ vypočítává Richter body, které považuje za nevýhodné pro město. „Hlavní problém ale je, že pan Srp podepsal smlouvu, která nebyla v jeho kompetenci, a že nebyl dodržen zákon o veřejných zakázkách,“ zdůrazňuje.

Ředitel příspěvkové organizace může podepisovat pouze smlouvy na dobu jednoho roku, smlouva se společností Qeep však počítá s možností automatického prodloužení pronájmů, nejdéle však do roku 2015. Zda měl Karel Srp právo smlouvu podepsat či ne, tedy záleží na právním výkladu pasáže o prodloužení její platnosti. V příloze smlouvy se však již předem počítá s tím, že doba pronájmu u každé plastiky bude dva až tři roky.

Druhá Richtrova výtku směřuje k tomu, že přinejmenším v případě sochy Jana Husa částka potřebná na její restaurování zcela jistě přesáhne 2 miliony korun, což znamená, že výběr dodavatele (restaurátora) by se měl řídit pravidly zákona o veřejných zakázkách. Protože však restaurátora vybírá a platí nájemce soch společnost Qeep, nikoliv GHMP, může být zakázka přidělena bez ohledu na ustanovení zákona.

Nejde o to, že by snad sochy mohly přijít k úhoně, protože by jejich restaurování bylo svěřeno firmě bez patřičné kvalifikace – na průběh a kvalitu prováděných prací mají dohlížet nejen pracovníci galerie, ale také pražští památkáři a Národní památkový ústav. Problémem je právě a jen to, že takto velká veřejná zakázka byla přidělena bez přímé veřejné kontroly. Zákon, jak

konstatuje zpráva kontrolní komise, která hospodaření galerie prověřovala koncem loňského roku, nicméně porušen nebyl a město o žádné peníze nepřišlo. Dalo by se pouze diskutovat o tom, zda příjmy společnosti Qeep z reklamy jsou v poměru k ceně prováděných oprav.

Je to dostatečný důvod k odvolání? „Sakra, že ano,“ odpovídá rezolutně Richter. „Pokud dojde k pochybení, člověk za ně přeci musí nést zodpovědnost. Jestliže někdo podepíše smlouvu, na kterou nemá právo, tak není manažer a není schopen řídit galerii. S odbornými kvalitami pana Srpa jako kunsthistorika to nemá co dělat.“

Karel Srp trvá na tom, že smlouva se společností Qeep je pro galerii výhodná. „Chápu výtku, že by bylo lepší, kdyby galerie sama platila restaurátora z peněz, které by vydělala reklamou. Nejsem si ale jistý, že tenhle model je slučitelný s režimem příspěvkové organizace. Příjem z reklamy bychom museli minimálně zdanit. Pořád si proto myslím, že tohle nastavení má smysl,“ říká Srp a připomíná, že od města GHMP na restaurování dostává všehovšudy jeden milion ročně. Tato částka však není určena jen na péči o sochy ve veřejném prostoru – nejde přitom jen o pomníky, ale například i o sochy na Karlově mostě –, ale je z ní hrazeno i restaurování sbírkových předmětů, včetně Slovanské epopeje.

„To jsou dvě různé věci. Kdyby za mnou pan Srp přišel, že na restaurování je potřeba víc peněz, můžeme se o tom bavit. Takhle to řešit opravdu nejde,“ reaguje Richter na připomínku, že díky spolupráci se společností Qeep se podařilo realizovat opravy (dosud proběhly rekonstrukce soch Mojžíše a Josefa Jungmanna), na které by GHMP jinak neměla peníze. Na otázku, zda mu milion přijde jako adekvátní částka, odpovídá zcela neprůstřelným: „Na to byste se měl zeptat spíš mého předchůdce.“ Jednatřicetiletý Richter je radním teprve od loňského roku, před tím byl starostou Prahy 10, vůbec nejmladším v historii města.

Podle Srpa je hlavní problém ještě jinde – sice v tom, že smlouvu uzavřel na základě doporučení svého nadřízeného, ředitele magistrátního Odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu, Jana Kněžínka. „Kde já bych se dostal k nějaké společnosti Qeep? S tím přišel Kněžínek, který s nimi ještě jako památkář spolupracoval na rekonstrukci Mánesa.“ říká Srp. Smlouvu podle něj vypracoval právník galerie na základě konzultací s vedoucí oddělení veřejné plastiky, nyní Srpovou nástupkyní, i se zástupci magistrátu.

„A má na to nějaký přípis?“ odpovídá Richter protiotázkou na dotaz, zda odpovědnost za smlouvu, je-li skutečně tak špatná, jak tvrdí, nese jen Srp. „On mi tohle taky říkal, ale nebyl schopen předložit jediný dokument, který by jeho tvrzení podpořil. Pokud já vím, tak jediné, k čemu se magistrátní odbor kultury vyjadřoval, bylo, že souhlasí s principem, že lešení kolem soch bude po dobu oprav využíváno pro reklamní účely. Ale jak už jsem říkal – ten princip je v pořádku, problémem je, jak je ta smlouva postavená.“ Zkoumat odpovědnost Jana Kněžínka Richter nechce. Poněkud paradoxně vyznívá také skutečnost, že řízením galerie byla místo Srpa pověřena Petra Hoftichová, která dosud v galerii měla na starost právě veřejné plastiky. Richter na tom nic divného nevidí. „Je ta smlouva podepsaná paní Hoftichovou? Není! Ona přeci dohlídí jen na průběh toho restaurování. Když jí pan Srp jako její nadřízený nařídil, aby spolupracovala se společností Qeep, tak jej poslechla. A nemyslím si, že by svou práci dělala špatně.“ Proč si ale vybral zrovna ji a řízením nepověřil spíše třeba Srpova ekonomického náměstka, Richter nevysvětluje.

O tom, jak Hoftichová galerii povede, nemá cenu dopředu spekulovat. Srp říká, že jako s oborovou vedoucí s ní byl stoprocentně spokojen. Co však pozorovatele zvenku poněkud překvapí, je skutečnost, že Hoftichová podniká ve stejné oblasti, kterou měla v galerii na starost. Její firma Pam-Art na internetu nabízí řadu služeb z oblasti restaurování a rekonstrukcí. Richter přiznává, že o podnikání Hoftichové nic nevěděl. Vadilo by mu však jen tehdy, pokud by se ukázalo, že získávala zakázky od galerie.

To, že byl odvolán, nenese Srp nikterak tragicky, neskrývá však obavy, že vzniklá situace galerie poškodí. „Myslím, že to celé směřuje k oslabení pozice galerie. O radního Richtera tolik nejde, ten do toho vstoupil teprve nedávno a je jen trochu hrr. Už když jsem ale nastoupil, tak si magistrát nechal vypracovat analýzu, zda by nemělo dojít ke sloučení GHMP a Muzea hlavního města Prahy. Proto si myslím, že jsem nebyl nikdy jmenován, a proto se bojím, že když teď dál bude trvat tohle provizorium, dojde pak k nějakému takovému sloučení.“

Otázku, proč nebyl Srp řádně jmenován, Richter odbývá politickým: „To se ptáte nepravého.“ O slučování galerie a muzea prý dosud nepřemýšlel. Toho, že by galerie ztratila pozici respektované kulturní instituce, se ale nebojí: „Jak se takhle můžete vůbec ptát? Vždyť v galerii jsou stále ti stejní lidé, pan Srp je dál zodpovědný za program, akorát je řízením galerie pověřen někdo jiný.“ Tak jednoduché to bohužel ale není. Nejen, že Srp v galerii zůstává jen jako kurátor, ale i pozice a autorita jeho nástupkyně, která neprošla řádným konkurzem, bude nutně jiná.

Co se bude dít dál? Richter měl do 22. května připravit návrh na vypsání výběrového řízení na místo ředitele GHMP. Zda to stihne, natož pak, kdy by galerie skutečně mohla mít nového ředitele, týden před daným datem ještě nedokázal říct: „Je potřeba to připravit pořádně. Prioritou není čas, ale kvalita toho člověka. Zásadní pro mě jsou výběrová kritéria a komise, která bude nového ředitele vybírat. To nejde uspěchat.“ A přál by si v čele galerie historika umění nebo spíš

manažera? „Jde o to, aby tomu ten člověk rozuměl. Nejvíc by se mi líbil někdo, kdo bude obojí – dva v jednom jako Persil,“ odpovídá radní pro kulturu narážkou na reklamní slogan pracího prášku.